

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับการเป็นองค์กร แห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสงขลา เขต 3*

THE RELATIONSHIP BETWEEN CREATIVE LEADERSHIP AND HAPPINESS ORGANIZATION OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF SONGKHLA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 3

โสริยา โสมแหะ¹ และ อริสรา บุญรัตน์²

Soriya Somlae¹ and Arisra Boonrat²

¹⁻²มหาวิทยาลัยหาดใหญ่

¹⁻²Hatyai University, Thailand

Corresponding Author's Email: soriyasomlae@gmail.com

วันที่รับบทความ : 29 มีนาคม 2569; วันที่แก้ไขบทความ 8 เมษายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 10 เมษายน 2569

Received 29 March 2026; Revised 8 April 2026; Accepted 10 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 2) เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน

Citation:

* โสริยา โสมแหะ และ อริสรา บุญรัตน์. (2569). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ กับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(3), 52-68.

Soriya Somlae and Arisra Boonrat. (2026). The Relationship Between Creative Leadership And Happiness Organization Of Educational Institutions Under The Office Of Songkhla Primary Educational Service Area 3.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(3), 52-68.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ได้กลุ่มตัวอย่าง 328 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา และใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม ค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามอยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เท่ากับ 0.855 และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา เท่ากับ 0.909 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ทั้งภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .731$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความสัมพันธ์, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the level of creative leadership of school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3; 2) to study the level of being a happy organization of the educational institutions; and 3) to examine the relationship between the creative leadership of school administrators and being a happy organization of the educational institutions under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3. The sample group, consisting of 328 participants, was determined using the Krejcie and Morgan table. The sampling was conducted through stratified random sampling based on school size, followed by simple random sampling using a non-replacement drawing method. The research instrument was a

questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.67 to 1.00. The reliability of the creative leadership questionnaire was 0.855, and the reliability of the happy organization questionnaire was 0.909. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient. The research findings were as follows:

1. The creative leadership of school administrators under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3, both in overall and individual aspects, was at a high level.

2. Being a happy organization of the educational institutions under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3, both in overall and individual aspects, was at a high level.

3. The relationship between the creative leadership of school administrators and being a happy organization of the educational institutions under the Songkhla Primary Educational Service Area Office 3 showed a positive correlation at a high level ($r = .7315$) with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Relationship, Creative leadership, Happiness Organization of Educational Institutions

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 ที่มุ่งเน้นการสร้างคนไทยให้เป็น "คนดี คนเก่ง และมีความสุข" พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 บริบทการบริหารสถานศึกษายุคใหม่จึงต้องปรับเปลี่ยนจากเดิมที่เน้นเพียงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปสู่การสร้าง "ชุมชนแห่งการเรียนรู้และความสุข" (Learning and Happy Community) โดยมีกลไกสำคัญคือ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) ตามแนวคิดของ Warren Bennis ที่เน้นวิสัยทัศน์ ความไว้วางใจ การมุ่งความสำเร็จ และความยืดหยุ่น เพื่อขับเคลื่อนสถานศึกษาให้เป็น องค์กรแห่งความสุข (Happy Organization) ตามแนวทาง Happy Workplace 8 มิติของ สสส. ซึ่งเชื่อว่าความสุขของบุคลากรคือปัจจัยพื้นฐานของความสำเร็จ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของเทคโนโลยีและสังคม สถานศึกษาหลายแห่งเผชิญกับภาวะความเครียดสะสมและภาระงานที่สูงขึ้น ส่งผลกระทบโดยตรงต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากร หากผู้บริหารขาดภาวะผู้นำที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์สิ่งใหม่หรือขาดการสร้างบรรยากาศแห่งความสุข จะส่งผลให้บุคลากรขาดแรงจูงใจและประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ลดลง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Seligman (2011) และจิตประภัสสร (2566) ที่ระบุว่า สุขภาวะที่ดีและการมีส่วนร่วมในองค์กรเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

จากการศึกษาเอกสารและรายงานการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 พบว่าระดับความพึงพอใจและความสุขในการทำงานของครูอยู่ในระดับปานกลาง โดยบุคลากรส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับภาระงานที่สูงเกินความจำเป็น ส่งผลต่อแรงจูงใจและคุณภาพการสอน สถานการณ์นี้สะท้อนว่าสถานศึกษาในสังกัดยังต้องการแนวทางการบริหารที่ใช้ภาวะผู้นำเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุนต่อการทำงานอย่างมีความสุขและลดปัญหาความเครียดสะสมของบุคลากร

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อชี้ให้เห็นถึงบทบาทของผู้บริหารที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนความสุข ผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา และใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนเชิงนโยบายเพื่อสร้างโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่เปี่ยมไปด้วยความสุข อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและครูในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

สมมติฐานการวิจัย

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยในครั้งนี้ มีขอบเขตเนื้อหา 2 ประเด็น ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของ เบนนิส กับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิดของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งประกอบด้วยรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เบนนิส (Bennis, 2002, p.39) เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นอาจารย์ทรงคุณวุฒิ สถาบันภาวะผู้นำ เป็นที่ปรึกษาประธานาธิบดีสหรัฐฯ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาภาวะผู้นำทำงาน ณ University of Southern California และ Harvard University ได้อธิบายองค์ประกอบเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในบทความชื่อ Creative leadership จาก [ABI] Chulalongkorn university (Distributor) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะเกี่ยวข้องกับคน เกี่ยวข้องกับความน่าเชื่อถือ ความไว้วางใจในการบริหารจัดการ ระบบ โครงสร้าง กระบวนการควบคุม ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ 2) ความไว้วางใจ 3) การมุ่งความสำเร็จ 4) ความยืดหยุ่น ซึ่งทำให้องค์กรให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงนำแนวคิดทั้ง 4 ด้านนี้มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาผู้บริหารให้เป็นผู้ที่ขับเคลื่อนองค์กรสู่ความสำเร็จ

2. องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ตามกรอบแนวคิด 8 ประการ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) หมายถึง สถานศึกษาที่มุ่งสร้างบรรยากาศแห่งความสุขให้แก่ผู้บริหาร ครู บุคลากร และนักเรียนอย่างรอบด้าน โดยส่งเสริมทั้งสุขภาวะทางกาย ทางใจ ปัญญา และสังคมให้เกิดขึ้นอย่างสมดุลผ่าน 8 ประการ ได้แก่ 1) สุขภาพดี 2) น้ำใจงาม 3) การผ่อนคลาย 4) การหาความรู้ 5) คุณธรรม 6) ใช้เงินเป็น 7) ครอบครัวดี และ 8) สังคมดี ซึ่งเมื่อแต่ละประการเกิดขึ้นในสถานศึกษา จะนำไปสู่สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม

การเรียนรู้ การทำงาน และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และมีประสิทธิภาพทั้งระดับบุคคล และองค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 193 โรงเรียน มีข้าราชการครู จำนวน 2,225 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่สอนใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนด กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง 328 คน ทำการสุ่ม แบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา และใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตาม แนวคิดของเบนนิส มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามหลักของลิ เคิร์ท อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น.121 จำนวน 23 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 สร้างขึ้นตามแนวคิดความสุข 8 ประการ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มีลักษณะเป็น แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามหลักของลิเคิร์ท อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 121 จำนวน 47 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามลำดับมีขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยหาดใหญ่ เพื่อให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ และขอความร่วมมือจากสถานศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในการขอความร่วมมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
2. ดำเนินการเก็บข้อมูล ผ่านการใช้ Google Form ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างผ่านทางระบบการสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 กำหนดส่งคืนภายใน 30 วัน
3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำไปดำเนินการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยใช้การคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการแปลผลพิจารณาจากระดับของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 42-43)

4.51-5.00	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ อยู่ระดับมาก
2.51-3.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	หมายถึง	ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ข้อมูลระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โดยวิธีการคำนวณค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การแปลผลพิจารณาคะแนนจากระดับของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560 : 42-43)

4.51-5.00 หมายถึง	การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง	การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
2.51-3.50 หมายถึง	การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50 หมายถึง	การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50 หมายถึง	การเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 วิเคราะห์โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) การแปลผลระดับความสัมพันธ์ เป็น 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2536, อ้างถึงใน คณิศร ผู้มีทรัพย์, 2562, น. 84)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .80 ขึ้นไป	แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .60 - .79	แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .40 - .59	แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .20 - .39	แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันน้อย
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ .00 - .19	แสดงว่า มีความสัมพันธ์กันน้อยมาก

ผลการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับมาที่มีความสมบูรณ์ของการให้ข้อมูล และเนื้อหา จากชุดแบบสอบถามทั้งสิ้น 328 คน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=328)			
	ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ	ชาย	70	21.34
	หญิง	258	78.66
	รวม	328	100
2. ประสบการณ์ทำงาน	5 – 10 ปี	240	73.17
	น้อยกว่า 5 ปี	19	5.79
	มากกว่า 10 ปี	69	21.04
	รวม	328	100
3. ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	327	99.70
	ปริญญาโท	1	0.30
	รวม	328	100
4. ขนาดสถานศึกษา	ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน)	83	25.30
	ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-600 คน)	200	60.98
	ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 601-1,500 คน) และขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียน 1,501 คนขึ้นไป)	45	13.72
	รวม	328	100
	รวม	328	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 328 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 258 คน คิดเป็นร้อยละ 78.66 รองลงมา เป็นเพศชาย จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 21.34 ด้านประสบการณ์ในการทำงานกลุ่ม ตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ

ละ 73.17 รองลงมาคือผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 21.04 และผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.79 ด้านระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 99.70 และมีระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.30 ด้านขนาดสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดกลาง ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 121-600 คน จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 60.98 รองลงมาเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งมีจำนวนนักเรียน 1-120 คน จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.34 และสถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งมีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ภาพรวม

(n=328)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. วิสัยทัศน์	4.34	0.39	มาก
2. ความไว้วางใจ	4.31	0.49	มาก
3. การมุ่งความสำเร็จ	4.31	0.36	มาก
4. ความยืดหยุ่น	4.30	0.42	มาก
รวม	4.32	0.39	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.39$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ ($\bar{X}=4.34$, $SD=0.39$) รองลงมาคือ ด้านความไว้วางใจ และด้านการมุ่งความสำเร็จ ($\bar{X}=4.31$, $SD=0.49$ และ 0.36) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความยืดหยุ่น ($\bar{X}=4.30$, $SD=0.42$) โดยสรุป ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในระดับมากทุกด้าน แสดงให้เห็นถึงศักยภาพ

ของผู้บริหารในการกำหนดวิสัยทัศน์ สร้างความไว้วางใจ มุ่งผลสัมฤทธิ์ และปรับตัวได้อย่าง ยืดหยุ่น ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและ สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเป็นองค์กรแห่ง ความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตาม แนวคิดความสุข 8 ประการ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ภาพรวม

(n=328)

องค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. สุขภาพดี	4.29	0.39	มาก
2. น้ำใจงาม	4.33	0.39	มาก
3. การผ่อนคลาย	4.33	0.38	มาก
4. การหาความรู้	4.33	0.39	มาก
5. คุณธรรม	4.40	0.38	มาก
6. ใช้เงินเป็น	4.36	0.33	มาก
7. ครอบครัวดี	4.32	0.33	มาก
8. สังคมดี	4.39	0.36	มาก
รวม	4.34	0.31	มาก

จากตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการเป็นองค์กรแห่ง ความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ตามแนวคิดความสุข 8 ประการ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, $SD=0.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านคุณธรรม ($\bar{X}=4.40$, $SD=0.38$) รองลงมาคือ ด้านสังคมดี ($\bar{X}=4.39$, $SD=0.36$) ด้านน้ำใจงาม ด้านการผ่อนคลายและการหาความรู้ ($\bar{X}=4.33$, $SD=0.38$, 0.39 และ 0.38) ด้านครอบครัวดี ($\bar{X}=4.32$, $SD=0.33$) และด้านสุขภาพดี ($\bar{X}=4.29$, $SD=0.39$) โดยสรุป ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อภาพรวมของตัวแปร อยู่ในระดับมากทุก

ด้าน สะท้อนให้เห็นถึงการรับรู้เชิงบวกของกลุ่มตัวอย่างต่อองค์ประกอบต่าง ๆ ของตัวแปรดังกล่าว ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ อภิปรายผล และกำหนดแนวทางในการพัฒนาในบริบทของงานวิจัยต่อไป

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับองค์การแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม

ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของ ผู้บริหาร สถานศึกษา	ด้าน สุขภาพ ดี (Y1)	ด้านน้ำใจ งาม (Y2)	ด้าน การผ่อนคลาย คลาย (Y3)	ด้าน การหา ความรู้ (Y4)	ด้าน คุณธรรม (Y5)	ด้านใช้ เงินเป็น (Y6)	ด้าน ครอบครัว ดี (Y7)	ด้าน สังคมดี (Y8)	รวม (X)
ด้านวิสัยทัศน์ (X ₁)	.739**	.705**	.702**	.542**	.477**	.367**	.271**	.550**	.648**
ด้านความ ไว้วางใจ (X ₂)	.728**	.744**	.731**	.518**	.430**	.337**	.191**	.523**	.628**
ด้านการมุ่ง ความสำเร็จ (X ₃)	.749**	.751**	.746**	.721**	.616**	.506**	.394**	.679**	.765**
ด้านความ ยืดหยุ่น (X ₄)	.764**	.768**	.772**	.596**	.466**	.475**	.296**	.568**	.699**
รวม (X)	.800**	.798**	.793**	.631**	.527**	.447**	.302**	.617**	.731**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$)

จากตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ในภาพรวม พบว่า ปัจจัยทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์กันสูง ($r=0.731^{**}$) แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา โดยตัวแปรแต่ละด้านมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์ และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร ทั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Puccio, Mance, and Murdock (2011) ที่อธิบายว่าภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่ผู้นำใช้ความคิดริเริ่มควบคู่กับการสร้างแรงจูงใจ เพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์ในองค์กรในบริบทการศึกษาไทย ผลดังกล่าวยังสอดคล้องกับงานวิจัยของนริรัตน์ ศิริวัฒน์ (2565 : 193-206) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีจินตนาการ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการมีความสามารถในการสื่อสาร โดยสรุป ผลการวิจัยครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านวิสัยทัศน์และการสร้างความไว้วางใจ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาองค์กรการศึกษาในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม ควรส่งเสริมการพัฒนาด้านความยืดหยุ่นให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลและนโยบายการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

2. ระดับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษาตามแนวคิดความสุข 8 ประการของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ผลการวิจัย พบว่า ระดับองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในพื้นที่มีการบริหารจัดการที่เอื้อต่อการสร้างสุขภาวะของบุคลากรอย่างเป็นระบบ ทั้งในมิติด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และคุณธรรม อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของแนวคิดองค์กรแห่งความสุข แนวคิดองค์กรแห่งความสุขของ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส., 2567) พัฒนาขึ้นภายใต้กรอบความสุข 8 ประการ มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานแบบองค์รวม ครอบคลุมมิติชีวิตที่สำคัญของมนุษย์ ทั้งสุขภาพกาย จิตใจและน้ำใจ สังคมและความสัมพันธ์ การผ่อนคลาย การเรียนรู้

คุณธรรม การบริหารการเงิน และครอบครัว แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับกรอบ Healthy Workplace ของ World Health Organization (WHO, 2010) ที่ระบุว่า องค์การที่ส่งเสริมสุขภาพอย่างรอบด้านจะช่วยเพิ่มความผูกพันของบุคลากร (Employee Engagement) ลดความเครียด และเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของจันทร์จิรา พรหมเมตตา (2562 : 167-188) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอิสริยา กลิ่นสุนทร (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การสร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ผลความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา (ภาพรวม) มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับค่อนข้างสูงกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน (ภาพรวม) ($r = .731$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า เมื่อผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์สูงขึ้น โรงเรียนก็มีแนวโน้มพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งความสุขในระดับที่สูงขึ้นตามไปด้วย ค่าสหสัมพันธ์ในระดับดังกล่าวสะท้อนถึงความเชื่อมโยงเชิงโครงสร้างระหว่างบทบาทผู้นำกับบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรอย่างมีนัยสำคัญ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เป็นรูปแบบภาวะผู้นำที่เน้นการมีวิสัยทัศน์ การส่งเสริมนวัตกรรม ความยืดหยุ่น การเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วม และการมุ่งสู่ความสำเร็จอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ที่ระบุว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมีความสามารถในการคิดเชิงนวัตกรรม ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และสร้างแรงบันดาลใจแก่ครูและบุคลากร เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์รายมิติพบว่า ตัวแปรย่อยด้านวิสัยทัศน์ ถึงด้านความยืดหยุ่น มีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบขององค์กรแห่งความสุข ตั้งแต่ด้านสุขภาพดี ถึงด้านสังคมดี ในระดับปานกลางถึงสูง โดยเฉพาะด้านการมุ่งความสำเร็จและด้านความยืดหยุ่น ซึ่งมีความสัมพันธ์มากกว่า .60 กับหลาย

องค์ประกอบขององค์กรแห่งความสุข แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีเป้าหมายชัดเจน กล้าปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหาร และสนับสนุนการทำงานแบบยืดหยุ่น มีแนวโน้มส่งเสริมบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อความสุขของบุคลากร ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดองค์กรแห่งความสุข ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส., 2567) ที่ชี้ว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการและภาวะผู้นำเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนมิติความสุขทั้ง 8 ด้านของบุคลากร ไม่ว่าจะเป็นสุขภาพกาย สุขภาพใจ ความสัมพันธ์ในองค์กร หรือความมั่นคงทางการเงิน หากผู้นำมีความเข้าใจและสนับสนุนอย่างเป็นระบบจะสามารถพัฒนาองค์กรให้เกิดวัฒนธรรมเชิงบวกได้อย่างยั่งยืน นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2563) ยังได้เสนอว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลโดยตรงต่อบรรยากาศองค์กร ความผูกพันของครู และประสิทธิผลของโรงเรียน โดยเฉพาะผู้นำที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจจะช่วยเสริมสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือภายในองค์กร ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญขององค์กรแห่งความสุข ในเชิงทฤษฎีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง ($r = .731$) ยังสะท้อนว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อาจเป็นตัวแปรสำคัญที่มีบทบาทในการอธิบายความแปรปรวนของระดับองค์กรแห่งความสุขได้ในระดับมาก

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงกับองค์กรแห่งความสุขของสถานศึกษา ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ ประกอบด้วย 1.1 จากการศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์พบว่า ควรพัฒนาทักษะการบริหารความยืดหยุ่นและการตัดสินใจเชิงสถานการณ์ พร้อมส่งเสริมการทำงานเป็นทีมและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อต่อยอดจุดแข็งด้านวิสัยทัศน์และความไว้วางใจ 1.2 จากการศึกษาระดับองค์กรแห่งความสุขพบว่า ควรจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพและสมดุลชีวิต (Work-Life Balance) อย่างเป็นรูปธรรม ควบคู่กับการสร้างวัฒนธรรมการยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร และใช้กระบวนการ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์กร 1.3 จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ควรพัฒนาผู้บริหารให้เป็นต้นแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนองค์กรแห่งความสุขและสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพบุคลากร 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรใช้การวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) โดยเพิ่มการสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่อธิบายบริบทและประสบการณ์ของบุคลากรได้ละเอียดมากขึ้น 2.2 ควรศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่เหมาะสมกับบริบทสถานศึกษาไทย และทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวในเชิงปฏิบัติการ (Action Research) 2.3 อาจศึกษาความสัมพันธ์ระยะยาว (Longitudinal Study) เพื่อดูแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงขององค์กรแห่งความสุขเมื่อมีการพัฒนาภาวะผู้นำอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- คณิศร ผู้มีทรัพย์. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาและความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 14 จังหวัดภูเก็ต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จันทร์จิรา พรหมเมตตา วันทนา อมตาริยกุล และนวัตร หอมสิน. (2562). ทักษะของผู้บริหารที่ส่งผลต่อองค์กรแห่งความสุขในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2. *พินเนศวร์สาร*, 15(1), 167-186.
- จิตประภัสสร ทะศรีแก้ว. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของครูในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา จังหวัดน่าน. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- นริรัตน์ ศิริวัฒน์. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครศรีธรรมราช. *วารสารวิชาการ มจร บุรีรัมย์*, 7 (2), 193-206.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- _____. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ. (2567). *คู่มือองค์กรแห่งความสุข (Happy Workplace)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3. (2567). รายงานการประเมินตนเอง
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3 ประจำปีงบประมาณ
พ.ศ. 2567 (Self-Assessment Report: SAR 2024). สงขลา: สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 3.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579.
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). ภาวะผู้นำทางการศึกษาเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580). กรุงเทพฯ: สำนักงานสภา
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อิสริยา กลิ่นสุนทร. (2564). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการ
สร้างองค์กรแห่งความสุข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต
1. ใน วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Bennis W., and Nanus B. (1985). *Leaders : The strategies for taking change*. New
York: Harper and Row.
- Puccio, G. J., Mance, M., & Murdock, M. C. (2011). *Creative leadership: Skills that
drive change*. Sage Publications.
- Seligman, M. E. P. (2011). *Flourish: A visionary new understanding of happiness
and well-being*. Free Press.
- World Health Organization. (2010). *Healthy workplaces: A model for action*. WHO
Press.